U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Z. K.,** zastoupeného advokátem JUDr. Martinem Köhlerem, Vysoká 149/4, Liberec, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2021, čj. OAM-100/ZA-ZA11-ZA20-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 1. 9. 2021, čj. 58 Az 5/2021 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (stěžovatel) podal v únoru 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. V Gruzii totiž stěžovateli hrozí nebezpečí ze strany věřitelů, kteří mu začali vyhrožovat smrtí poté, co nesplácel své dluhy. Stěžovatel výhrůžky neohlásil ani na policii ani u jiného státního orgánu. Naopak si vyřídil pracovní povolení a odjel pracovat do ČR, neboť si zde vydělá více peněz než v Gruzii, a je tak reálně schopen splatit svůj dluh. Pracovní povolení mu však skončilo v únoru 2021 a obnovit by jej mohl až po návratu do Gruzie, kde na něj ale čekají věřitelé. Rozhodl se proto požádat o mezinárodní ochranu v ČR, aby zde mohl nadále pracovat a splácet svůj dluh. Stěžovatel se necítí být pronásledován kvůli své rase, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení; nebezpečí mu hrozí jen od soukromých osob (věřitelů).

[2] Ministerstvo vnitra zamítlo stěžovatelovu žádost jako zjevně nedůvodnou (§ 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Stěžovatel totiž pochází z gruzínského města Poti, tedy z části Gruzie hodnocené jako bezpečná země původu [§ 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bod 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců], a neprokázal, že v jeho případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi. Mohl tedy požádat gruzínské státní orgány o ochranu před věřiteli. Proti neudělení azylu se stěžovatel bránil žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem –

pobočky v Liberci, který však neshledal žádné pochybení v postupu ani v závěrech ministerstva a žalobu zamítl.

[3] Stěžovatel podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítá, že mu v případě návratu do Gruzie hrozí pronásledování ze strany věřitelů, což prokázal už svou přesvědčivou výpovědí, a gruzínské státní orgány mu účinnou ochranu neposkytnou. Krajský soud tak nedostatečně zdůvodnil, proč je stěžovatelova žádost zjevně nedůvodná, ani se nevypořádal s možností udělení doplňkové ochrany (§ 14a zákona o azylu).

[4] Ministerstvo se ztotožnilo s posouzením krajského soudu a kasační stížnost označilo za nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.).

[5] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne kasační stížnost jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[6] Kasační stížnost je nepřijatelná. NSS neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti (ani stěžovatel sám nezdůvodnil, proč by měla být jeho kasační stížnost přijatelná).

[7] Spor je v této věci o to, zda nebezpečí od věřitelů znamená, že Gruzie není pro stěžovatele bezpečnou zemí, a tedy zda stěžovatelova žádost je, či není zjevně nedůvodná.

[8] NSS nemá výhrady vůči tomu, jak se s touto otázkou vypořádalo ministerstvo a krajský soud. Posoudily věc v souladu s judikaturou NSS: podle ní je žadatel o mezinárodní ochranu, který pochází z bezpečné země původu, povinen prokázat, že pro něj tato země není bezpečná (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Stěžovatel pochází z části Gruzie, která je považována za bezpečnou zemi původu. Bylo proto jeho úkolem přesvědčit ministerstvo, že je jeho příběh mimořádný a odůvodňuje věcné posouzení jeho žádosti – tedy že mu hrozí větší riziko vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. To se však stěžovateli nepodařilo. Tvrdil totiž, že mu nebezpečí hrozí jen od soukromých osob (věřitelů). Vyhrožování ze strany soukromé osoby však nemůže samo o sobě vést k udělení azylu, tím spíše v situaci, kdy politický a právní systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 - 48). V Gruzii přitom jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu (viz zprávu o zemi původu a například usnesení NSS ze dne 30. 8. 2018, čj. 9 Azs 226/2018 - 27, bod 53, nebo rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2021, čj. 9 Azs 17/2021 - 46, body 26 a 27). Stěžovatel se tak může domáhat ochrany před věřiteli přímo tam. Protože stěžovatel neprokázal, že mu v zemi původu hrozí nebezpečí pronásledování či jiná vážná újma, byla jeho žádost zjevně nedůvodná. Ministerstvo a krajský soud tak postupovaly správně, pokud věcně nezkoumaly,

zda stěžovatel splňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany (§ 16 odst. 3 zákona o azylu).

[9] Ačkoliv NSS lidsky chápe tíživou situaci stěžovatele, nelze odhlédnout od toho, proč přišel do ČR (aby vydělal na své dluhy, nikoliv z azylově relevantních důvodů). Ostatně proto zde nejprve pobýval na základě pracovního povolení. Pokud tedy stěžovatel chce nadále legálně pobývat v ČR, musí požádat o pobytové oprávnění, a ne o mezinárodní ochranu.

[10] Soud proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

[11] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ministerstvu, které by jinak toto právo mělo, žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu